

Δοχείον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου διατηρεῖται καὶ προσφέρεται τὸ γ λ υ κ ὸ ἐνθ' ἄν.: Κέρασα δὲ γλυκόκουπ-πες γλυκὸ Κῶς (Πυλ.) Ἡβγαλ-λε δ-δίσκο μ-μὲ γλυνόκουπ-παν καὶ τρατ-ταρέμ-μας Κῶς (Καρδάμ.)

γλυκοκουράζω ἐνιαχ. Μετοχ. γλυκοκουρασμένος Γ. Ξενόπ., Ἰσαβέλλ., 18.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ὸ καὶ τοῦ ρ. κ ο υ ρ ᾶ ζ ω.

Προκαλῶ ἢ αἰσθάνομαι κούρασιν, κάματον οἶονε γλυκύν, εὐάρεστον ἐνιαχ.: Ἡ Ἰσαβέλλα γλυκοκουρασμένη, εἶχε πέσει σὲ μιὰ καρέκλα, κοντὰ 'ς τὸ τραπέζακι.

γλυκοκρᾶσις ὁ, Πάρ. (Νάουσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ ς καὶ τοῦ οὐσ. κ ρ α σ ι ῆ ς.

Ὁ μὴν Ὀκτώβριος ὀνομασθεὶς οὕτως, ἐπειδὴ κατ' αὐτὸν ἀρχίζει ἡ κατανάλωσις τῆς νέας ἐσοδείας τοῦ οἴνου.

γλυκοκρέμμυδο τό, Λεξ. Δημητρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ ς καὶ τοῦ οὐσ. κ ρ ε μ μ ῦ δ ι.

Ποικιλία τοῦ φυτοῦ Κρόμμυον τὸ κοινὸν (Allium cepa) τῆς οἰκογ. τῶν Λειριδῶν (Liliaceae). Συνών. ν ε ρ ο κ ρ ῆ μ υ δ ο.

γλυκόκριτος ἐπίθ. Θράκ. (Κασταν.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. γ λ υ κ ο κ ρ ῖ ν ω.

1) Ὁ εὐχάριστος εἰς τὴν ὁμιλίαν. Συνών. γ λ υ κ ο μ ῖ λ η τ ο ς. 2) Ὁ εὐχάριστος εἰς τοὺς τρόπους.

γλυκοκυδωνιά ἡ, Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Κοντογόν. Λογγ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Παππούλ. Ποταμ. Χατζ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ ς καὶ τοῦ οὐσ. κ υ δ ω ν ι ᾶ.

Ποικιλία τοῦ δένδρου Κυδωνέα ἡ κοινὴ (Cydonia vulgaris) τῆς οἰκογ. τῶν Ροδιδῶν (Rosaceae) ἐνθ' ἄν.: Ἐεχαμε νιὰ γλυκοκυδωνιά 'ς τὸ περβόλι μας καὶ δυὸ λειμονιές Πελοπν. (Γαργαλ.) Ἐκοφα κάνα-δυὸ γλυκοκύδωνα 'πὸ τὴ γλυκοκυδωνιά μου αὐτόθι. Ἐχομε ἓνα χωράφι γλυκοκυδωνιές Πελοπν. (Παππούλ.)

γλυκοκύδωνο τό, Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Κοντογόν. Λογγ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Παππούλ. Ποταμ. Χατζ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ ς καὶ τοῦ οὐσ. κ υ δ ῶ ν ι.

Ὁ καρπὸς τῆς γ λ υ κ ο κ υ δ ω ν ι ᾶ ς ἐνθ' ἄν.: Ἐκοφα κάνα-δυὸ γλυκοκύδωνα 'πὸ τὴ γλυκοκυδωνιά μου νὰ φκειάσω λιγούλι κυδωνᾶτο, ποὺ τὸ τρώει ὁ νοικοκύρης μου (κυδωνᾶτο = γλυκὸ τοῦ κουταλιοῦ ἀπὸ κυδῶνι ψιλοκομμένο, βρασμένο μὲ ζάχαρη καὶ νερό, νοικοκύρης = σύζυγος) Γαργαλ.

γλυκοκυματίζω Εὐβ. (Ἀνδρων. Κάρυστ.) — Α. Βαλαωρ., Ἔργα 2, 104 κ.ά.—Λεξ. Δημητρ. γλυκοκυματίζω Σκυρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ὸ καὶ τοῦ ρ. κ υ μ α τ ῖ ζ ω.

1) Ἐπὶ θαλάσσης, λίμνης ἢ ποταμοῦ, παράγω ἀπαλούς, οἶονε γλυκεῖς κυματισμούς ἐνθ' ἄν.: Μὲ τὸ πρωτὸν ἀγεράκι γλυκοκυμάτιζε ἡ λίμνη κάθε αὐγὴ Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Ποταμέ μου, ὅταν κινήσης | καὶ θὰ γλυκοκυματίσης, πᾶρε με 'ς τὰ κύματά σου, | μέσ' 'ς τὰ γαλανὰ νερά σου Εὐβ. (Ἀνδρων.)

Θάλασσα πικροθάλασσα, νὰ γλυκοκυματίσης, μὴν ἔρχεται ἡ ἀγάπη μου τσαὶ μοῦ τήνε ζαλίσσης Σκυρ. 2) Κατ' ἐπέκτ. ἐπὶ σταχύων, σπαρτῶν ἢ χλόης, ἐλαφρῶς κινεῖται ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου εἰς ἀπαλὸν κυματισμὸν Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀ λ α φ ρ ο σ α λ ε ὕ ω 1. β) Ἐπὶ τῆς κόμης, ἱματίων κ.τ.τ., κινεῖται εἰς ἀπαλούς κυματισμούς, ἀπαλὰς κυματοειδεῖς πτυχώσεις ἐνιαχ.: Γλυκοκυμάτιζε ἡ σημαία. Γλυκοκυμάτιζαν τὰ μαλλιά της ἐνιαχ. || Ποίημ.

Κάτασπρη ἡ χήτη του, μακρὰ 'ς τ' ἀντρεωμένα νῶτα περήφανη τοῦ σέρεται καὶ γλυκοκυματίζει

Α. Βαλαωρ., ἐνθ' ἄν. 2) Μεταφ., ἐπὶ προσώπου, χαριεντίζεται Εὐβ. (Κάρυστ.): Ἄσμ.

Τῆς νύφης μας τὸ πρόσωπο σὰν κάμπος λουλουδίσει, σὰν λίμνη πάει κ' ἔρχεται καὶ γλυκοκυματίζει.

γλυκοκυματοῦσα ἐπίθ. θηλ. Γ. Σουρῆ, Ρωμ., 17—Ἀθηνᾶ 37 (1925), 186 — Λεξ. Δημητρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ υ κ ο κ υ μ α τ ῖ ζ ω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ὕ σ α, περὶ τῆς ὁπ. βλ. Ἀνθ. Παπαδόπ., Ἀθηνᾶ 37 (1925), 186. || Ἄσμ.

Θάλασσα καλοσύνευτη καὶ γλυκοκυματοῦσα, ποὺ ξεγελᾷ τοὺς μονογινοὺς καὶ πνίγει πατεράδες Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

Τὴ γλυκοκυματοῦσα θάλασσά τους Γ. Σουρῆ, ἐνθ' ἄν.

γλυκόλαδο τό, Γ. Ψυχάρ., Ρωμαϊκ. γραμματ., 1,44.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ ς καὶ τοῦ οὐσ. λ ᾶ δ ι.

Ὁρυκτέλαιον: Τὸ σάλιο εἶναι σὰν τὸ γλυκόλαδο ποὺ τὸ χρειάζεται ἡ μηχανὴ γιὰ νὰ λειτουργήσῃ.

γλυκολάλημα τό, πολλαχ. γλυκουλιάλ'μα Θράκ. (Ἀδριανούπ. κ.ά.) γλυκολάλεμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ υ κ ο λ α λ ῶ. Ὁ τύπ. γ λ υ κ ο λ ᾶ λ α μ α καὶ εἰς Σομ.

1) Εὐχάριστος, γλυκεῖα ὁμιλία Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πόντ. (Τραπ.)—Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ. Συνών. γ λ υ κ ο λ α λ ῖ ᾶ 1α, γ λ υ κ ο μ ῖ λ η μ α, γ λ υ κ ο μ ῖ λ η σ ῖ ᾶ 1α. β) Ἐπὶ πτηνῶν, τὸ γλυκὸ κελάδημα πολλαχ.: Τ' ἀηδοῦ τοῦ γλυκολάλημα Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

Θὰ σμείξουν τὰ φτερούγια τους πουλλάκια ἀγαπημένα π' ἀστροπελέκι ξαφνικὸ τὰ χώρισε ἀπάνω

'ς τὸ πρωτὸ γλυκολάλημα τῆς ἀδολες χαρᾶς τους

Σ. Περσειάδ., Χορ. Ζαλόγγ., 20.

Δὲν ἔχει γελαστὴ φωνὴ σὰν τ' ἄλλα τὰ πουλλάκια, δὲν ἔχει γλυκολάλημα καὶ σπίνου τραγουδάκια

Γ. Δροσίν., Ἀγρ. Ἐπιστ., 82.

Καὶ τὰ πουλλάκια ἀπ' τοῦ λιοβοριοῦ τὸ κάμα μοντεμένα τῶρ' ἀρχινοῦν μὲ τὴ δροσιά τὸ γλυκολάλημά τους Μ. Φιλήντ., Θρύλ. 62. 2) Ἐπὶ ἤχων μουσικῶν ὀργάνων, ὁ γλυκὺς ἤχος Κ. Παλαμ., Γράμματ., 1,148 Κ. Πασαγιάν., Μοσκ., 69: Τοῦ βουνοῦ τ' ἀγέρι ἔπαιρνε τὸ γλυκολάλημα τῆς φλογέρας Κ. Πασαγιάν., ἐνθ' ἄν. Ἀγαποῦσα τὰ γλυκολαλήματα. Σκάλιζα φλογέρες ἀπὸ τὰ πετροκάλαμα Κ. Παλαμ., ἐνθ' ἄν.

γλυκολάλητος ἐπίθ. Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ υ κ ο λ α λ ῶ.

Ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἔχων εὐχάριστον, οἶονε γλυκὸ λάλημα,

ὁ ἡδύφωνος Λεξ. Πρω. Συνών. γ λ υ κ ὁ λ α λ ο ς 1. β) Ἐπὶ πτηνῶν, ὁ ἔχων γλυκὺ κελάδημα Λεξ. Δημητρ.: Ἄσμ.

Γλυκολάλητα πουλλάκια | μέσ' ἔς τὸ λόγγον φωλιασμένα
Συνών. γ λ υ κ ὁ λ α λ ο ς 1β. γ) Ἐπὶ μουσικῶν ὀργάνων,
ὁ γλυκύηχος Λεξ. Πρω. Συνών. γ λ υ κ ὁ λ α λ ο ς 1γ.

γλυκολαλιὰ ἡ, Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὁ ς καὶ τοῦ οὐς. λ α λ ι ᾶ.

Ἡ εὐχάριστος, ἡ οἶονε γλυκεῖα λαλιὰ ἔνθ' ἄν. β) Ἐπὶ πτηνῶν, τὸ γλυκὺ κελάδημα Λεξ. Δημητρ. Συνών. βλ. εἰς λ. γ λ υ κ ὁ λ α λ η μ α 1.

γλυκόλαλος ἐπίθ. Καππ. (Συνασσ.) Κρήτ. Πελοπν. (Ἄργ. Πάτρ.) Πόντ. (Ἰνέπ.)—Κ. Παλαμ., Γράμματ., 2, 12 καὶ 71 Δ. Σάρρ., Ἐκάβ., 98 Γ. Ψυχάρ., Ρωμαϊκ. θεάτρ., 99 καὶ 280, Ὀνειρ. Γιαννίρ., 227 Μ. Τσιριμῶκ., Σονέττ., 36 Σ. Σκίπ., Κάλβ. μέτρ., 68 Π. Παπαχριστοδ., Χαμέν. Κόσμ., 120—Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ. γλυκόλαλους Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. κ.ά.)

Τὸ Βυζαντ. οὐς. γ λ υ κ ὁ λ α λ ο ς. Βλ. Ἐρωτοπαίγν., 20 (ἔκδ. Hesseling-Pernot).

Ὁ ὁμιλῶν γλυκέως, ἡδέως, εὐαρέστως Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Καππ. (Συνασσ.) Κρήτ. Πελοπν. (Ἄργ. Πάτρ.) Πόντ. (Ἰνέπ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. κ.ά.)—Κ. Παλαμ., Γράμματ., 2, 71 Δ. Σάρρ., Ἐκάβ., 8 Γ. Ψυχάρ., Ρωμαϊκ. θεάτρ., 99 καὶ 280, Ὀνειρ. Γιαννίρ., 227—Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ.: Γλυκόλαλο παιδί Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ., 227. Γλυκόλαλο στόμα Λεξ. Δημητρ. Διαβαίνοντας ἀπὸ πολλοὺς βαθυστόχαστους κήρυκες καὶ γλυκόλαλους δουλευτάδες τῆς λαϊκῆς παράδοσης Κ. Παλαμ., Γράμματ., 2, 71. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Ἐρωτοπαίγν., 20 (ἔκδ. Hesseling-Pernot) «καὶ ἡ γλῶσσα σου ἡ γλυκόλαλος ζάχαριν μὲ τὸ μέλι». β) Ὁ ἡδύφωνος, ὁ καλλίφωνος Κρήτ. Πελοπν. (Ἄργ. Πάτρ.)—Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Γλυκόλαλο πουλλὶ Ἄργ. || Ἄσμ.

Ἀνοιξε τ' ἀχειλάκι σου, γλυκόλαλο πουλλὶ μου,
καὶ δῶσ' μου μιὰ παρηγοριὰ πὼς θὰ γενῆς δική μου Κρήτ.

Φαλάκρισες, γέρο-Βοδιᾶ, μὲ τὰ κρύα νερά σου,
τίς γλυκόλαλες πέρδικες καὶ μὲ τὰ ἔλατά σου Πάτρ. || Ποίημ.

Πουλλιά μικρὰ γλυκόλαλα λογιῶν λογιῶν χιλιάδες Λεξ. Δημητρ. Συνών. γ λ υ κ ὁ λ α λ η τ ο ς 1β. γ) Ὁ ἡδέως, γλυκέως ἡχῶν Π. Παπαχριστοδ., Χαμέν. κόσμ., 120 Σ. Σκίπ., Κάλβ. μέτρ., 68 Μ. Τσιριμῶκ., Σονέττ., 36—Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Ἀκούστηκαν οἱ καμπάνες, καμπάνες γλυκόλαλες Π. Παπαχριστοδ., ἔνθ' ἄν. Γλυκόλαλο βροντολόγημα, ποὺ ἔσχιζε τὴν ἡσυχία αὐτόθι. Γλυκόλαλη φλογέρα Λεξ. Δημητρ. Γλυκόλαλο ρέμα - κονδουνητὸ αὐτόθι. || Ποίημ.

Ἀχ, μακριὰ σου! Ὅσα σούρουπα δὲ θ' ἀκούω πρὸς τοὺς ἡχούς
τοῦ γλυκόλαλου σήμαντρον ποὺ μὴνᾶει ἔς τὸ σπερνὸ Σ. Σκίπ., ἔνθ' ἄν.

Γιὰ νὰ δοξάζῃ τὴ ζωὴ, γλυκόλαλη φλογέρα
Μ. Τσιριμῶκ., ἔνθ' ἄν. Συνών. γ λ υ κ ὁ λ α λ η τ ο ς 1γ.

γλυκολαλοῦσα ἐπίθ. θηλ. Ἡπ.—Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ., 260 Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ., 45, Ἀσάλ. Ζωή², 62.

Τὸ Βυζαντ. ἐπίθ. γ λ υ κ ὁ λ α λ ο ὦ σ α. Βλ. Ἐρωτοπαίγν., 22 (ἔκδ. Hesseling-Pernot).

Ἡ ὁμιλοῦσα γλυκέως, ἡ ἔχουσα γλυκεῖαν ὁμιλίαν, φωνὴν Γ. Ψυχάρ., ἔνθ' ἄν. Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ., ἔνθ' ἄν.: Ἐκείνη πρὸ τρυφερῆς, πρὸ γλυκολαλοῦσα, πρὸ ἐρωτεμένη Γ. Ψυχάρ., ἔνθ' ἄν. || Ποίημ.

Ποιός εἶσ' ἐσὺ ποὺ μὲ ξυπνᾷς πρωΐ; Λέν εἶσαι ἡ διὰνα
γλυκολαλοῦσα τὴν τραχειὰ τοῦ στρατιώτη ζωὴ

Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. Ζωή², ἔνθ' ἄν.

Γλυκοαίματες, γλυκολαλοῦσες | ἡ ὥρα κι ἄς κλαίῃ καὶ
ἡ καρδιά

Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ., ἔνθ' ἄν. β) Ἐπὶ πτηνῶν, ἡ καλλι-
κέλαδος Ἡπ. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Ἐρωτοπαίγν., 22 (ἔκδ. Hesseling-Pernot) «ἄσπρη σὰν τὸ τριαντάφυλλον, κόκκινη οἷον τὸ ρόδον, | γλυκολαλοῦσα πέρδικα, πολλῶν καρδιῆς μαραίνει». Συνών. γ λ υ κ ὁ κ ε λ α η δ ο ὦ σ α.

γλυκολαλῶ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.)—Λεξ. Πρω. γλυκολαλάω Λεξ. Πρω. Δημητρ. κ.ά. γλυκουλαλῶ Ἡπ. (Κόνιτς.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Μακεδ. (Γήλοφ. Γρεβεν. Δασοχώρ. Καταφύγ. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ᾶ καὶ τοῦ ρ. λ α λ ῶ. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Διαλέγομαι μὲ εὐχάριστον, οἶονε γλυκεῖαν φωνὴν Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πόντ. (Τραπ.)—Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ Δημητρ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ. Συνών. γ λ υ κ ο μ ι λ ῶ.

2) Ἄδω κατὰ τρόπον εὐχάριστον, γλυκύν, συνήθ. ἐπὶ πτηνῶν πολλαχ.: Ὁ ἄνθρωπος εἴτε μὲ ὄργανο γιομίζει τὸν ἀέρα μελωδίης, εἴτε μὲ τὸ λαρυγγί του γλυκολαλεῖ τὸν πόνον του ἢ τὴ χαρὰ του Κ. Μπαστ., Ἀλιευτ., 69. || Ἄσμ.

Τώρα τὰ πουλλιά, τώρα τὰ χιλιδόνια,
τώρα οἱ πέρδικες γλυκουλалоῦν κι λένι

Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.)

Τώρα ἡμέρα 'ναι, τώρα ἡ αὐγὴ χαράζει,
τώρα τὰ πουλλιά, τώρα τὰ χελιδόνια,
τώρα οἱ πέρδικες γλυκολαλοῦν καὶ λένε

Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ξύπνα, χαρὰ τῇ γειτονιάς, κορμὶ μὲ δίχως γνώμη,
τ' ἀηδόνια σου γλυκολαλοῦν γ' ἐσὺ κοιμάς' ἀκόμη;

Κρήτ. || Ποίημ.

Καὶ ἔς τὸ κλουβὶ κλεισμένο καναρίνι
γλυκολαλεῖ κι ἀνήσυχο πετᾶ

Ι. Πολέμ., Κεϊμήλ., 23.

Κ' εἶνα πουλλί, χρυσὸ πουλλί, | ἄρχισε νὰ γλυκολαλῇ
σὲ πέτρα φουκιωμένη

Φ. Πανᾶς, Λυρικ., 145. 3) Ἐπὶ μουσικῶν ὀργάνων, ἡχῶ κατὰ τρόπον γλυκύν, τερπνόν, καὶ μετβ., παίζω μουσικὸν ὄργανον κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ ἡχῇ τοῦτο εὐχαρίστως, γ λ υ κ ὧ ς Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. (Γήλοφ. Γρεβεν. Δασοχώρ. Καταφύγ.)—Κ. Πασαγιάνν., Μοσκ., 69 Αἰμ. Δάφν. εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 71—Λεξ. Δημητρ.: Μέσ' ἔς τὴν ὥρα ἐγλυκολάλει ἡ φλογέρα τ' Ἀργύρη ἔς τὸ Βαθυλάκωμα Κ. Πασαγιάνν., ἔνθ' ἄν. || Ἄσμ.:
Γιὰ πάρ'τι μι κι σύρτι 'μι σὶ μιὰ ψηλὴ ραχοῦλα
κι φέρ'τι κι τὸν ταμπουρᾶ νὰ τὸν γλυκονκαλήσου
Γρεβεν.

